

1 Co oznacza wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych?

W Irlandii nie zdefiniowano szczegółowo terminu „egzekucja”. W praktyce termin ten oznacza czynność polegającą na wykonaniu wyroku lub postanowienia sądu. Czynności egzekucyjne muszą być zazwyczaj zatwierdzone przez sąd.

Poniżej wymieniono najpowszechniejsze środki służące wykonywaniu wyroków w sprawach cywilnych i handlowych w Irlandii.

Zajęcie

Ten rodzaj czynności obejmuje zajęcie rzeczy należących do dłużnika egzekwowanego. Sąd wydaje postanowienie na wniosek wierzyciela egzekwującego, w którym nakazuje urzędnikowi rejestrowemu hrabstwa (*County Registrar*) (lub urzędnikowi służby cywilnej (*Sheriff*) w przypadku Dublina lub Corku) zajęcie rzeczy do wysokości długu stwierdzonego wyrokiem (w tym wszelkich poniesionych kosztów sądowych). Rzeczy te można następnie sprzedać w celu zaspokojenia długu.

Wpisanie do rejestru

Wyrok można udostępnić do wiadomości publicznej w drodze wpisania go do rejestru wyroków Wysokiego Trybunału (*High Court*). Rejestr zawiera wpisy na temat wszystkich wyroków, niezależnie od tego, czy zostały one wydane przez sąd rejonowy (*District Court*), sąd okręgowy (*Circuit Court*) czy Wysoki Trybunał. Imię i nazwisko oraz adres dłużnika wraz z informacjami szczegółowymi dotyczącymi wyroku są publikowane w niektórych gazetach i publikacjach komercyjnych, takich jak „*Stubbs Gazette*”. Ponadto niektóre instytucje kredytowe zbierają te informacje i brak spłaty wierzytelności stwierdzonej wyrokiem może wpłynąć na możliwość uzyskania przez dłużnika kredytu.

Oświadczenie z mocą przysięgi stanowiące podstawę wyroku ustanawiającego hipotekę (*Judgment Mortgage Affidavit*)

Wierzyciel egzekwujący może złożyć oświadczenie z mocą przysięgi, które – po zatwierdzeniu wyroku przez właściwy sąd – może zostać wpisane do rejestru jako podstawa hipoteki na majątku dłużnika. Uwzględniając pierwszeństwo innych obciążeń, zyski ze sprzedaży majątku muszą zostać przeznaczane na spłatę długu, zanim zostaną przekazane dłużnikowi. Kolejnym krokiem może być wniesienie do sądu wniosku o wydanie postanowienia o prawidłowości obciążenia i możliwości sprzedaży majątku dłużnika (*well charging order*) oraz postanowienia o sprzedaży składników majątku.

Postanowienie o spłacie w ratach (*instalment orders*) / postanowienie o zastosowaniu kary aresztu za obrazę sądu (*committal orders*)

Do sądu rejonowego można wnieść wniosek o wydanie postanowienia o spłacie w ratach wierzytelności stwierdzonej wyrokiem zgodnie z [ustawami o wykonywaniu orzeczeń sądowych z lat 1926–2009](#). Sędzia postanowi o wysokości rat, które dłużnik będzie zobowiązany spłacać, biorąc pod uwagę wysokość środków do dyspozycji dłużnika. Postanowienie o zastosowaniu kary aresztu za obrazę sądu można wydać wyłącznie wobec osób fizycznych, natomiast nie jest to możliwe w przypadku osób prawnych, tj. spółek. Brak spłaty wierzytelności po wydaniu postanowienia o spłacie w ratach może stanowić podstawę do złożenia wniosku o wydanie postanowienia o zastosowaniu kary aresztu za obrazę sądu. W praktyce oznacza to, że dłużnik może zostać pozbawiony wolności, jeżeli jest w stanie spłacić dług, ale tego odmawia.

Zajęcie wynagrodzenia

Wierzyciel egzekwujący może uzyskać postanowienie w sprawie dokonania potrącenia bezpośrednio z pensji/wynagrodzenia dłużnika. W rezultacie płatności na rzecz wierzyciela dokonuje bezpośrednio pracodawca dłużnika.

Postanowienie o zajęciu wierzytelności dłużnika znajdującej się u osoby trzeciej

Jeżeli wierzyciel egzekwujący wie o długu osoby trzeciej wobec dłużnika egzekwowanego, może wnieść do sądu wniosek o wydanie postanowienia nakazującego osobie trzeciej zapłatę określonej kwoty do rąk własnych wierzyciela. Sąd dysponuje swobodą uznania w odniesieniu do wydania takiego postanowienia.

Zarządca do celów egzekucji na zasadzie słuszności (*Receiver by Equitable Execution*)

Środek ten polega na wyznaczeniu przez sąd zarządcy (*receiver*), który m.in. zarządza zyskami ze sprzedaży składników majątku dłużnika w celu zaspokojenia długu. Sąd dysponuje swobodą uznania w odniesieniu do wyznaczenia zarządcy.

Należy zauważyć, że wyboru środków służących wykonaniu wyroku dokonuje wierzyciel przy wsparciu doradców prawnych. [Służba Sądownicza](#) nie wskazuje określonego toku postępowania. Powyższy wykaz nie jest wyczerpujący i wskazuje jedynie często stosowane procedury.

2 Jakie organy są właściwe w zakresie wykonywania orzeczeń?

W przypadku wyroków krajowych niezbędne może być uzyskanie zezwolenia sądu, który wydał wyrok, na wykonanie danego wyroku (zobacz powyżej).

W niektórych przypadkach, takich jak zajęcie i wpisanie wyroku do rejestru, złożenie wniosku do sądu nie jest wymagane, a wniosek o wszczęcie egzekucji można złożyć w sekretariacie właściwego sądu.

W przypadku wyroków wydanych w innych jurysdykcjach UE sądem właściwym jest Wysoki Trybunał. W odniesieniu do okresowo wypłacanych świadczeń alimentacyjnych, w sprawie których w innych jurysdykcjach UE wydano zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego, sądem właściwym jest sąd rejonowy.

3 Jakie warunki muszą być spełnione, aby można było wydać tytuł wykonawczy?

3.1 Postępowanie

Orzeczenia sądowe i niektóre orzeczenia wydawane w toku postępowania pozasądowego są wykonalne. Oprócz postanowień sądu obejmują one wyroki wydawane w postępowaniu uproszczonym (*summary matters*) zarejestrowane przez urzędnika rejestrowego w Wysokim Trybunale lub przez urzędnika rejestrowego hrabstwa (*County Registrar*) w sądzie okręgowym.

Często w celu wykonania wyroku niezbędne jest uzyskanie zezwolenia sądu, który go wydał. W niektórych przypadkach, takich jak zajęcie i wpisanie wyroku do rejestru, wniesienie wniosku do sądu nie jest jednak wymagane. Zezwolenie może wydać sekretariat właściwego sądu.

W przypadku wyroków wydanych przez sądy zagraniczne, które należy wykonać zgodnie z rozporządzeniami UE, sądem właściwym jest Wysoki Trybunał (lub w przypadku okresowo wypłacanych świadczeń alimentacyjnych, w sprawie których wydano zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego – sąd rejonowy). Funkcje związane ze stosowaniem rozporządzenia (WE) nr 44/2001 (zastąpionego rozporządzeniem (UE) nr 1215/2012, które ma zastosowanie

do ugód sądowych zatwierdzonych lub zawartych w dniu 10 stycznia 2015 r. lub po tej dacie), powierzono sędziemu proceduralnemu Wysokiego Trybunału (*Master of the High Court*). Na posiedzeniu jawnym można wnieść o stwierdzenie wykonalności takiego wyroku w Irlandii oraz o nadanie mu następnie klauzuli wykonalności.

Wyrok, któremu nadano zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 805/2004, jest uznawany i wywołuje takie same skutki jak wyrok wydany przez Wysoki Trybunał oraz jest wykonywany odpowiednio. Sędzią właściwym w zakresie egzekwowania okresowo wypłacanych świadczeń alimentacyjnych, w sprawie których wydano zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego, jest sąd rejonowy. Krajowe przepisy dotyczące tego postępowania zostały zawarte w rozporządzeniu z mocą ustawy (S.I.) 274 z 2011 r.

W przypadku wyroku wydanego w sprawie roszczenia bezspornego, który ma zostać wykonany w innej jurysdykcji UE, sąd, który wydał wyrok, jest właściwy w zakresie wniosków dotyczących jego wykonania zgodnie z rozporządzeniem nr 805/2004 w sprawie europejskich tytułów egzekucyjnych.

Wniosek o wykonanie wyroku składany jest zazwyczaj w sądzie (lub sekretariacie sądu) przez prawnika praktyka, chociaż wierzyciel nie musi korzystać z zastępstwa procesowego. Wszystkie wnioski skierowane do sądu muszą zostać złożone przez miejscowego prawnika praktyka. Nie można ich przysyłać pocztą. Niektóre wnioski skierowane do sekretariatu sądu – takie jak wnioski o zajęcie, o wpisanie do rejestru oraz o poświadczenie wyroku do celów związanych z oświadczeniem z mocą przysięgi stanowiącym podstawę wyroku ustanawiającego hipotekę – można wносить drogą pocztową. Porady dotyczące stosowanej praktyki i procedury można uzyskać, kontaktując się z Sekcją ds. Wyroków Wysokiego Trybunału pod adresem: HighCourtCentralOffice@Courts.ie.

Koszty (opłaty) nałożone przez Służbę Sądowniczą są minimalne, a obecnie obowiązujące opłaty dostępne są w [taryfikatorze opłat](#) na stronie internetowej [Służby Sądowniczej](#). Kwestie związane z kosztami ponoszonymi z tytułu usług świadczonych przez prawników (*solicitors* i *barristers*) regulowane są bezpośrednio między wierzycielami a ich pełnomocnikami procesowymi. Sąd może zasądzić całość lub część kosztów poniesionych w toku postępowania egzekucyjnego.

3.2 Główne warunki

Art. 15 ustawy o wykonywaniu orzeczeń sądowych z 1926 r. (zastąpiony art. 1 ustawy o ustroju sądów powszechnych (nr 2) z 1986 r.) stanowi, że jeżeli dług jest należny na podstawie postanowienia lub wyroku sądu, wierzyciel może wnieść do sądu rejonowego o wezwanie dłużnika do stawienia się przed sądem w celu zbadania posiadanych przez niego środków przez sędziego sądu rejonowego. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności należy złożyć w ciągu sześciu lat od daty wydania postanowienia lub wyroku sądu. Wierzyciel ma obowiązek przedstawić dowody potwierdzające istnienie pierwotnego długu, a dłużnik – wypełnić oświadczenie o posiadanych środkach. Art. 16 ustawy z 1926 r. zmieniony art. 9 ustawy z 1986 r. umożliwia przedstawienie dowodów oraz przesłuchanie (*cross examination*) dłużnika lub wierzyciela. Klauzulę wykonalności można nadać na okres dwunastu lat od daty wydania danego postanowienia lub wyroku sądu.

4 Przedmiot i charakter środków egzekucyjnych

4.1 Jakie składniki majątku mogą podlegać egzekucji?

Przedmiotem egzekucji mogą być wszystkie rodzaje składników majątku, z wyjątkiem łatwo psujących się towarów lub posiadanych przez dłużnika rzeczy przeznaczonych do sprzedaży lub zwrotu.

4.2 Jakie skutki mają środki egzekucyjne?

Niewykonanie orzeczenia sądowego może skutkować pociągnięciem strony pozostającej w zwłoce do odpowiedzialności za obrazę sądu. Sąd może wymierzyć karę grzywny lub karę aresztu do czasu oczyszczenia z zarzutu obrazy sądu. Nie istnieje zatem maksymalny okres, na który można pozbawić wolności daną osobę. Zasada ta ma również zastosowanie do osoby trzeciej, która naruszy warunki określone w orzeczeniu sądowym.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 20 ustawy o wykonywaniu orzeczeń sądowych z 1926 r. kara pozbawienia wolności wymierzona dłużnikowi za niezastosowanie się do postanowienia o spłacie w ratach nie jest uznawana za zaspokojenie lub wygaśnięcie długu lub jego części i nie pozbawia wierzyciela możliwości zastosowania innych środków ochrony prawnej w celu odzyskania długów.

Banki i inne instytucje finansowe podlegają tym samym obowiązkom co inne strony w zakresie wykonywania orzeczeń sądowych. W okolicznościach, które nie zostały wyraźnie objęte orzeczeniem sądowym, należy uwzględnić przepisy i zasady odnoszące się do danych osobowych przechowywanych przez tego rodzaju instytucje (na przykład [ustawa o ochronie danych z 1988 r.](#)).

4.3 Jak długo obowiązują takie środki?

W niektórych orzeczeniach wyznacza się każdorazowo termin, w którym zainteresowana strona musi zastosować się do warunków w nich określonych, nie jest to jednak regułą. Wyrok pozostaje w mocy przez dwanaście lat, chociaż w przypadku niektórych środków egzekucyjnych, które sąd może zarządzić, obowiązują terminy określone w regulaminie sądu lub w przepisach. Przykładem jest postanowienie o dokonaniu zajęcia wydane przez Wysoki Trybunał, które pozostaje w mocy przez rok od jego wydania. Po upływie tego terminu należy wystąpić o wydanie nowego postanowienia o zajęciu.

5 Czy istnieje możliwość odwołania od takiego środka?

Co do zasady nie można zaskarżyć samego środka egzekucyjnego, na który zezwolenie wydał sekretariat sądu, ale można zaskarżyć wyrok lub postanowienie co do istoty sprawy, które stanowiły jego podstawę. Zainteresowana strona może wnieść do sądu apelacyjnego o uchylenie wyroku lub postanowienia. Terminy na wniesienie środka zaskarżenia są zróżnicowane:

środek zaskarżenia od orzeczenia sądu rejonowego do sądu okręgowego – 14 dni od daty jego wydania;

środek zaskarżenia od orzeczenia sądu okręgowego do Wysokiego Trybunału – 10 dni od daty jego wydania;

środek zaskarżenia od orzeczenia sądu proceduralnego (*Master's Court*) do Wysokiego Trybunału – 6 dni od daty ogłoszenia (*perfection*) postanowienia lub – jeżeli postanowienie wydano *ex parte* – od dnia doręczenia przedmiotowego postanowienia lub – jeżeli odmówiono jego przyjęcia – od daty tego rodzaju odmowy (miesiąc od dnia doręczenia postanowienia w przypadku wykonania orzeczenia sądu zagranicznego zgodnie z rozporządzeniem nr 44/2001);

środek zaskarżenia od orzeczenia Wysokiego Trybunału do sądu apelacyjnego – 10 albo 28 dni od daty jego ogłoszenia w zależności od charakteru sprawy;

środek zaskarżenia od orzeczenia Wysokiego Trybunału lub sądu apelacyjnego do Sądu Najwyższego – 28 dni od daty jego ogłoszenia.

6 Czy istnieją ograniczenia dotyczące wykonywania orzeczeń, w szczególności odnoszące się do ochrony dłużnika lub terminów?

Wyrok pozostaje w mocy przez okres dwunastu lat, a po upływie 12 lat od dnia, w którym stał się wykonalny, na jego podstawie nie można wytoczyć żadnego powództwa. Ponadto w przypadku niektórych środków egzekucyjnych, które sąd może zarządzić, obowiązują terminy określone w regulaminie sądu lub w przepisach prawa. Przykładem jest postanowienie o dokonaniu zajęcia wydane przez Wysoki Trybunał, które pozostaje w mocy przez rok od jego wydania. Po upływie tego terminu należy wystąpić o wydanie nowego postanowienia o dokonaniu zajęcia. Kolejny przykład obejmuje konieczność uzyskania zgody sądu na wydanie przez Wysoki Trybunał postanowienia o dokonaniu zajęcia, jeżeli upłynęło ponad sześć lat od dnia wydania wykonalnego orzeczenia sądowego.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.



This webpage is part of an EU quality network

Ostatnia aktualizacja: 13/02/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.